

Громадянське суспільство та ЗМІ

Для громадських організацій, ЗМІ – це можливість краще ознайомити суспільство з тими рішеннями та стратегічними кроками, які вони планують здійснити (фото: Ілля Гладштейн)

СИТУАЦІЯ

Для України все більше стає характерним високий рівень активності громадян та організацій громадянського суспільства (ОГС), які взаємодіють з представниками влади, але їм бракує навичок правозахисної діяльності та переконання, що сприяли б просуванню реформ. Окрім того, ОГС поки що не виробили довготермінові рішення, здатні забезпечити інституційну сталість їхньої роботи, тож і досі потребують фінансової підтримки з боку міжнародних донорів.

ЗМІ є одним з тих інститутів, що відіграють ключову роль у згуртуванні українського суспільства навколо демократичних цінностей та у процесі євроінтеграції. Вплив комерційних та політичних завдань залишає медіа-сектору занадто мало можливостей для того, щоб здійснювати ще одну важливу функцію – стояти на варті суспільних інтересів та надавати незалежну інформацію.

Більшість профспілок і досі розпорошені серед двох основних об'єднань – провладної Федерації профспілок України (ФПУ) та Конфедерації вільних профспілок України (КВПУ), що стоїть на боці опозиції. Професійні спілки представляють лише частину секторів економіки та суспільного життя – до їх лав входять в основному працівники освіти, охорони здоров'я та важкої промисловості. Демократичні профспілки часто позбавлені можливості брати участь у обговоренні колективних угод і веденні соціального діалогу з владою та об'єднаннями працедавців.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД

Громадські організації, профспілки та незалежні ЗМІ відіграють важливу роль у захисті демократичних цінностей, а також у забезпеченні кращої підзвітності влади. Допомога з боку USAID сприяє утвердженню демократичних набутків України шляхом підтримки розвитку незалежних ЗМІ, діяльності демократичних профспілок та громадянського суспільства. Програми USAID підтримують ширшу та більш ґрунтовну участь громадян у прийнятті стратегічних рішень державної політики, зміцнення інституційної спроможності громадських організацій, а також активнішу співпрацю та обмін досвідом в рамках «третього сектору». Програми допомоги незалежним ЗМІ сприяють підвищенню фахового рівня журналістів, впровадженню сучасної нормативно-правової бази, що регулює діяльність медіа-сектору, а також розбудові інституційного потенціалу громадських структур, які працюють у сфері ЗМІ.

НАШІ ПРОГРАМИ

Розвиток громадянського суспільства

Програми USAID у сфері розвитку громадянського суспільства покликані сприяти розвитку громадської активності, надати імпульс реформам та допомогти формуванню стабільного громадського сектору. Ці завдання виконуються шляхом реалізації програми «Українські національні ініціативи по вдосконаленню реформ» (UNITER), яка працює над зміцненням організаційного потенціалу провідних українських ГО та лідерів місцевих громад, аби вони могли краще представляти інтереси громадян та сприяти просуванню реформ на основі більш ефективної правозахисної діяльності, моніторингу та громадської активності. Програма допомагає ГО розширювати участь громадян у виробленні державної політики, сприяє розбудові нормативно-правової бази діяльності громадянського суспільства, зміцненню інституційної та фінансової самостійності ГО у всіх регіонах України. Вона також надає підтримку ГО у Автономній республіці Крим у здійсненні заходів, що сприяють підвищенню якості життя громадян.

Розвиток ЗМІ

Проект зміцнення незалежних ЗМІ в Україні (U-Media) сприяє розвитку вільного, потужного та фахового медіа-сектору, здатного надавати широкий спектр корисних новин та інформації, стояти на варті інтересів суспільства та захищати свободу слова. За рахунок технічної допомоги, надання грантів на розвиток потенціалу медіа-структур та здійснення навчальних програм, проект U-Media підтримує впровадження більш досконалих методів медіа-моніторингу та проведення журналістських розслідувань, ознайомлення та використання нових медіа-технологій, а також забезпечує правову допомогу журналістам і засобам масової інформації.

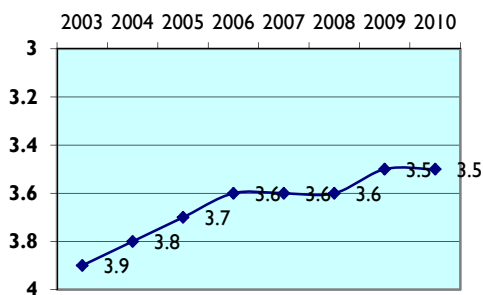
Сприяння забезпеченню прав робітників та профспілок

Центр солідарності підтримує діяльність профспілок, спрямовану на гармонізацію законодавства України у сфері праці з відповідними міжнародними стандартами, а також інформування широкого загалу про ці норми. У співпраці з незалежними та демократичними профспілками Центр сприяє захисту та

Завдання допомоги

- допомогти громадським організаціям (ГО) краще представляти інтереси громадян та сприяти просуванню реформ завдяки більш ефективній правозахисній діяльності, моніторингу і громадській активності;
- сприяти досконалому та прозорому управлінню діяльністю ГО;
- сприяти кращій фінансовій стабільності ОГС та зниженню їхньої залежності від іноземних донорів;
- сприяти наближенню нормативно-правової бази діяльності ЗМІ та громадянського суспільства до європейських стандартів;
- допомогти ЗМІ краще виконувати свої наглядові функції для забезпечення інтересів суспільства, надавати корисні, правдиві та об'єктивні новини та інформацію;
- сприяти активній діяльності громадських організацій медіа-сектору, що представляють фахові інтереси незалежних ЗМІ.
- сприяти забезпеченню прав та добробуту робітників, а також дотриманню міжнародних стандартів праці шляхом співробітництва з більш потужними демократичними профспілками та громадським сектором.

Індекс сталості ГО (>1)

Партнери та виконавці програм

Розвиток громадянського суспільства:

РАСТ, Інс,

Розвиток ЗМІ: Інтер'юз-Україна.

Додаткові відомості про ці та інші програми USAID Ви можете отримати у Відділі інформації та зв'язків з громадськістю за телефоном (044) 537-46-00, або завітавши на Інтернет-сторінку <http://ukraine.usaid.gov> чи на сторінку у соціальній мережі Facebook

<http://www.facebook.com/USAIDUkraine>

Квітень 2012 р.

зміцненню прав трудящих на вільне створення об'єднань, укладення колективних угод з метою покращення умов праці, участь у законотворчому процесі та демократичному розвитку України.

СВІДЧЕННЯ УСПІХУ

Розвиток громадянського суспільства

- Завдяки допомозі USAID, 200 ГО вдосконалили внутрішні механізми своєї організаційної роботи.
- Проект UNITER видав 209 грантів на місцеві та загальнонаціональні проекти загальною сумою понад 5,5 млн. доларів США, у тому числі 46 гранти у АР Крим, що загалом вартували близько 541 тис. доларів. Сороч два молодих активіста громадського сектору Криму взяли участь у навчальних програмах Мережі громадянських інновацій.
- Конкурс місцевих ініціатив проекту UNITER допоміг об'єднати зусилля ГО у справі обстоювання прав громадян та здійснення національних реформ, завдяки чому було ухвалено низку законодавчих і регуляторних актів, директив та програм – 50 на місцевому, 4 – на рівні АР Крим, та 12 – на загальнодержавному рівні
- UNITER та Фонд «Східна Європа» сприяли ініціативам з підвищення фінансової самостійності ГО. Це дозволило 36 з 56 ГО, які отримують допомогу для впровадження проектів на місцевому рівні, додатково залучити 10% чи більше загального обсягу коштів з боку місцевого бізнесу та органів влади.

Розвиток ЗМІ

- Починаючи з 2008 р., здійснювана за підтримки USAID програма U-Media надала 116 грантів загальною сумою 3,75 млн. доларів США. Їхніми отримувачами стали 51 місцева ГО, що працюють у медіа-секторі, науково-аналітичні центри, окремі ЗМІ та громадські організації у всіх регіонах України. Понад 1400 журналістів пройшли навчання з питань професійних стандартів, методики проведення журналістських розслідувань, нових медіа-технологій та обґрунтування потреб в ухваленні досконалого законодавства, що регулює діяльність медіа-сектору.
- У 2009-2011 рр., з метою вдосконалення доступу мешканців АР Крим до інформації та їхньої участі у прийнятті рішень на місцевому рівні, USAID розширило діяльність програми U-Media у цьому регіоні. На сьогодні у її рамках 19 кримських ГО та ЗМІ отримали загалом 33 грантів, вартість яких оцінюється у 556 118 тис. доларів США. У 2011 році отримувачі грантів U-Media провели навчання понад 250 молодих журналістів, які підготували загалом 630 статей та сюжетів, оприлюднених у місцевих друкованих і електронних ЗМІ.
- У 2011р. учасники «Коаліція з питань правових реформ та юридичної допомоги» запропонували зміни до 16 законодавчих актів, що сприяли розширенню доступу до публічної інформації, вдосконаленню механізмів ліцензування теле- та радіомовників, врегулюванню питань транскордонного мовлення, переходу на цифрове телебачення та розвитку громадського мовлення. Окрім того, вони надали журналістам і редакторам ЗМІ понад 80 усних і 150 письмових консультацій перед оприлюдненням тих чи інших матеріалів чи з більш загальних юридичних питань, а також представляли інтереси органів масової інформації у 9 судових справах.

Сприяння забезпеченню прав робітників та профспілок

- Центром солідарності у Криму створено Центр прав трудящих, який допомагає робітникам вирішувати ті проблеми, що виникають на робочому місці, та надає їм інформацію про їхні права – зокрема, щодо створення об'єднань працівників та участі у процесі укладення колективних угод з метою покращення умов життя та безпеки праці.